

HUIS VAN DE NEDERLANDSE PROVINCIES

WERKPLAN

20
23

BIJLAGE: HNP-ANALYSE VAN HET WERKPROGRAMMA VAN DE EUROPESE COMMISSIE (ECWP) 2023

De Europese Commissie heeft in het werkprogramma (EWCP) 2023 verschillende voorstellen gedaan. Deze vormen de basis voor onze inhoudelijke HNP agenda in 2023.

INHOUD

03

Inleiding

04

Gezamenlijke dossiers

05

Analyse ECWP 2023

10

Europees Comité van de Regio's

12

Terugblik 2022

13

Evenementen 2023

14

Communicatie

15

Bestuur

16

Financiering

KLIMAAT EN ENERGIE

Onderwerp	Initiatief Europese Commissie	Impact provincies	Raakvlak dossiers	Status voorstel	Actie
Nieuwe voorstellen					
Elektriciteitsmarkt	Herziening van de Europese regelgeving inzake de interne elektriciteitsmarkt	De provincies zijn betrokken bij de ruimtelijke ordening en de vergunningverlening van hernieuwbare energieprojecten. Daarnaast worden er via de RES'en hernieuwbare energie (zon/wind) ruimtelijk ingepast. Provincies spelen een belangrijke rol bij het versnellen van de marktintroductie van hernieuwbare energie.	Regionale Economie	Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q1, 2023	Signaleren, eventueel position paper. In navolging van het HNP-ITEM seminar van 12 oktober 2022 eventuele gezamenlijke actie bepalen met grensregio's.
Hernieuwbare waterstof	EU Waterstof Bank	Verskillende NL provincies zijn aangemerkt als hydrogen valleys (naast andere hydrogen hubs).	Circulaire Economie	Wetgevend of niet-wetgevend. Q3, 2023	Signaleren en eventuele HNP-informatiesessie organiseren voor relevante stakeholders en achterban.
Doorlopende voorstellen					
Energie efficiëntie	Voorstel inzake energieprestaties gebouwen (herschikking).	Voortzetting Werkplan 2022: relatie met de voorgestelde renovatiegolf. Provincies zijn in hun intermediaire rol nauw betrokken bij de nationale uitvoering en realisering van de doelstellingen. Ook hebben overheidsgebouwen een voorbeeldfunctie.	DGLO	COM(2021)802 final 2021/0426 (COD) Publicatie: 15-12-2021	Impact analyse vanuit provincies door inhoudelijke experts en de mogelijkheden van de <i>Renovation Wave</i> voor provincies achterhalen.
	Voorstel inzake energie efficiëntie (herschikking).	Voortzetting werkplan 2022: Van belang voor provincies o.a. ten aanzien van de gebouwde omgeving, aanbesteden en Europese fondsen. Ook kan energie-efficiëntie een rol spelen bij vergunningsprocedures.	DGLO	COM(2021)558 final 2021/0203 (COD) Publicatie: 14-07-2021	Monitoren.
Emissies	Voorstel inzake een koolstofgrensaanpassingsmechanisme (CAM)	Eventuele impact op de grensoverschrijdende samenwerking inzake hernieuwbare energie.	Regionale Economie	COM(2021)564 final 2021/0214 (COD) Publicatie: 14-07-2021	Signaleren en position paper schrijven.
Hernieuwbare energie	Voorstel betreffende de interne markten voor hernieuwbare gassen en aardgas en voor waterstof (herschikking).	Verskillende NL provincies zijn aangemerkt als hydrogen valleys (naast andere hydrogen hubs).	Circulaire Economie	COM(2021)804 final 2021/0424 (COD) Publicatie: 15-12-2021	Monitoren en zo nodig gezamenlijke inbreng leveren bij Raad en EP. Evt. inbreng leveren op EC-consultaties (nadruk leggen op het verbinden van bestaande hydrogen hubs).
	Voorstel betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbare en natuurlijke gassen en voor waterstof.	Bepalingen uit richtlijn moeten worden verwerkt in regionale / provinciale energieprogramma's.	Circulaire Economie	COM(2021)803 final 2021/0425 (COD) Publicatie: 15-12-2021	Signaleren en monitoren.
	Voorstel inzake promotie van energie vanuit hernieuwbare bronnen.	Voorzetting acties 2022. Richtlijn bevat aangepaste streefcijfers voor aandeel energie uit hernieuwbare bronnen conform de 55% co2-reductietarget. Bepalingen uit de richtlijn zullen worden verwerkt in regionale / provinciale energieprogramma's.	Circulaire Economie, DGLO, Regionale Economie	COM(2021)557 final 2021/0218 (COD) Publicatie: 14-07-2021	Signaleren en monitoren.

INLEIDING

Waar de jaren 2020 en 2021 werden gekenmerkt door de COVID-19 pandemie, stond 2022 in het teken van de Russische inval in Oekraïne en de daarop volgende oorlog. Het is vooralsnog onduidelijk hoe lang de oorlog zal aanhouden en hoe deze zal verlopen, maar één ding is zeker: het heeft grote impact op de gehele Europese Unie en alle overheden daarbinnen. De oorlog is een extra push geweest om de energietransitie te versnellen en verder te werken aan onze strategische autonomie.

“In het afgelopen jaar zijn we door de barbaarse inval van Rusland in Oekraïne geconfronteerd met een samenloop van crises. In 2023 zullen we werk maken van een ambitieuze agenda voor de burger: de hoge energieprijzen worden aangepakt om de lasten voor huishoudens en bedrijven in heel Europa te verlagen, en tegelijk wordt meer vaart gezet achter de groene transitie. We staan pal voor democratie en de rechtsstaat, in Europa en de rest van de wereld.” - Ursula von der Leyen

In 2023 zullen de consequenties van de oorlog blijvend worden gevoeld. De opgaven rondom energie, klimaat en digitalisering zijn als gevolg van de invasie urgenter geworden. In 2023 worden voor provincies belangrijke besluiten genomen om de kwaliteit van de lucht, de bodem en het water te waarborgen en de hoeveelheid afval te verminderen.

De Europese Commissie heeft 43 nieuwe beleidsinitiatieven op zes grote ambities gepresenteerd voor het jaar 2023: (1) klimaat, (2) digitalisering, (3) economie, (4) veiligheid en defensie, (5) vaardigheden en (6) democratisering. Dit werkplan biedt het kader dat richtinggevend is voor de HNP-activiteiten in Brussel.

DIGITALISERING

Onderwerp	Initiatief Europese Commissie	Impact provincies	Raakvlak dossiers	Status voorstel	Actie
Nieuwe voorstellen					
Digitale vaardigheden	Cybersecurity Skills Academy	Link met het Europees Jaar van Vaardigheden. Tekort aan personeel met de juiste vaardigheden, zoals digitale vaardigheden. Een probleem bij ons in de provincies.	Regionale Economie	Niet-wetgevend. Q3, 2023	Monitoren en signaleren
Digitale connectiviteit	Nieuw radiospectrumbeleidsprogramma (RSPP 2.0)	Gericht op grensoverschrijdende digitale connectiviteit en 5G.	Regionale Economie	Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q3, 2023	Monitoren.
Doorlopende voorstellen					
Cyberweerbaarheid	Voorstel voor een Europese Cyberweerbaarheidswet	De algemene doelstelling van het voorstel is een rechtskader invoeren om de cyberveiligheid van digitale producten, zowel hard- als software, gedurende hun gehele levenscyclus te waarborgen. De wetgeving moet het mogelijk maken gemeenschappelijke cyberbeveiligingsregels in te voeren voor fabrikanten en ontwikkelaars. Producten en diensten moeten aantoonbaar cyberveilig zijn om een CE-markering te krijgen. Belangrijk voor ondernemers bij ons in de provincies.		COM(2022) 454 final Publicatie: 15-09-2022	Monitoren.
Kunstmatige intelligentie	Voorstel inzake de aanpassing van niet-contractuele wettelijke aansprakelijkheidsregels aan kunstmatige intelligentie (AI-aansprakelijkheidsrichtlijn).	Aansprakelijkheidsregels voor AI. Hangt samen met het AI regelgevingskader. Doel: Uniforme regels voor bepaalde aspecten van de niet-contractuele wettelijke aansprakelijkheid voor veroorzaakte schade met de betrokkenheid van AI-systemen. Belangrijk voor provincies om van te weten.		COM(2022)496 final 2022/0303(COD) Publicatie: 28-09-2022	Monitoren.
	Voorstel inzake vaststelling van geharmoniseerde regels inzake kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence Act) en tot wijziging van bepaalde wetgevingshandelingen.	Wettelijk kader met regelgeving voor AI-systemen. Van toepassing op (nieuwe) AI-systemen die wij als provincies intern gebruiken, als ook AI-toepassingen die bijvoorbeeld door ondernemers in onze provincies worden gebruikt.		COM(2021)206 final 2021/0106 (COD) Publicatie: 21-04-2021	Monitoren.
Data	Voorstel voor geharmoniseerde regels en eerlijke toegang en gebruik van data (Data Act)	De Data Act is het tweede wettelijke voorstel uit de Datastrategie, opvolger van de Data Governance Act. Er zullen nieuwe manieren voor overheidsinstanties komen om toegang te krijgen tot data die in het bezit zijn van de particuliere sector en die noodzakelijk zijn voor specifieke doeleinden van algemeen belang. Daarnaast zullen bijvoorbeeld agrariërs, gemakkelijker toegang kunnen krijgen tot hun eigen data.		COM(2022)68 final 2022/0047 (COD) Publicatie: 23-02-2022	Signalering geschreven, verspreid binnen IPO en bij provincies.
Chips	Voorstel voor een kader voor het versterken van het Europese halfgeleiders ecosysteem (Chips Act)	Van toepassing op bijna alle industrieën bij ons in de provincies in verband met het chiptekort, maar met name op de provincies met semiconductors/micro-electronics bedrijven.		COM(2022)46 final 2022/0032 (COD) Publicatie: 08-02-2022	Na rapporteurschap (CvdR) opvolgen met acties richting EP/EC/PV.

GEZAMENLIJKE DOSSIERS

De provinciale collegeprogramma's van de twaalf provincies en het IPO, de actuele Europese beleidsontwikkelingen en het werkprogramma van de Europese Commissie (ECWP) 2023 zijn leidend voor de gezamenlijke prioritering van de provincies en daarmee voor de gezamenlijke zeven dossiers van het HNP. De zeven gezamenlijke dossiers sluiten aan op de kerntaken van de provincies.

Het grote aantal initiatieven, de onderwerpen, de complexiteit van het Europees beleidsproces en de Europese besluitvorming vragen om selectie en prioritering.

De gezamenlijke dossiers binnen het HNP en het IPO hebben elk een HNP-werkgroep, een ambtelijke HNP-dossierhouder en een bestuurlijke HNP-dossierhouder. Daarbij vindt er structureel afstemming plaats met het IPO om onder meer inhoudelijke standpunten te bepalen en de input vanuit de provincies te organiseren. Op doorsnijdende onderwerpen wordt synergie georganiseerd tussen de verschillende werkgroepen. Op inhoud wordt de samenwerking voortgezet met de partners in het HNP.

Voor de zeven gezamenlijke dossiers, ligt in 2023 vooral de nadruk op de energievoorziening, vergroening en digitalisering.

AGROFOOD

Onderwerp	Initiatief Europese Commissie	Impact provincies	Raakvlak dossiers	Status voorstel	Actie
Nieuwe voorstellen					
Duurzame voedselsystemen	Juridisch kader voor duurzame voedselsystemen.	Dit wetgevend kader bevat naar verwachting doelstellingen (verplichtingen) op gebied van etikettering (labels) voor duurzaam publiek aanbesteden. Dit raakt aan provinciale strategieën voor voedsel, korte ketens, local-for-local. Daarnaast ook relevant vanuit de subsidievoorwaarden GLB/NSP.	DGLO	Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q3, 2023	Prioritair dossier voor gezamenlijke provincies. Werken aan een provinciaal standpunt om in te brengen bij CvdR en EP.
Nieuwe genomische technieken	Voorstel inzake planten die worden gekweekt aan de hand van nieuwe genomische technieken.	Dit voorstel gaat over het toelaten van nieuwe teelttechnieken (gerichte mutagenese en cisgenese) in (zaad)veredeling. Dit is belangrijk voor innovatie en duurzaamheid in (met name) de tuinbouwsector. Relevant voor provincies met tuinbouwsector, actieve Greenports: (Gelderland, Limburg, Zuid-Holland, Noord-Holland, Noord-Brabant.)		Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q2, 2023	Monitoring en mogelijk signaleren, vooral van belang voor de sector / bedrijven zelf.
Doorlopende voorstellen					
Pesticiden	Duurzaam gebruik van pesticiden: herziening van de EU-regels	Herziening van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen werd aangekondigd in de Boer-tot-Bord strategie. Doel is in 2030 50% minder gebruik en risico. Dit heeft gevolgen voor verduurzaming in land- en tuinbouw.	DGLO	COM(2022)305 final 2022/0196 (COD) Publicatie: 22-06-2022	Monitoren en signaleren met betrekking tot goede alternatieven.
Duurzame landbouw	Koolstofverwijderingscertificering	Onderdeel van CE package II. Gaat o.a. over koolstoflandbouw en certificering van deze methode. Relevant voor natuurinclusieve, kringlooplandbouw en landgebruik.	Circulaire Economie, DGLO	Wetgevend. Publicatie: 30-11-2022 (Timmermans, LPP)	Nauwgezet monitoren en eventueel opvolgen met gerichte acties.
	Voorstel inzake natuurherstel	Wet voor natuurherstel bevat verplichtingen voor behoud, beheer en herstel van natuurgebieden in de lidstaten. Zeer relevant voor o.a. N2000, stikstof, KRW.	DGLO	COM(2022)304 final 2022/0195 (COD) Publicatie: 22-06-2022	Prioritair dossier voor provincies. Voorstel uit 2022, loopt door in 2023. Momenteel werken we aan een provinciaal standpunt, in nauwe samenwerking met VNG, UvW en Min LNV. Behandeling in ENVI commissie EP en CvdR.
	Communicatie over meststoffen	Door hoge energieprijzen ontstaan er problemen bij productie van kunstmest. Hierdoor dreigen tekorten, en dit heeft consequenties voor voedselproductie. EC komt nu met een communicatie over gebruik van (kunstmatige) meststoffen. Relevant met oog op stikstof dossier in NL.	DGLO (water en bodem)	COM(2022) 590 final Publicatie: 09-11-2022	In eerste instantie monitoring, is met name relevant gezien de stikstof discussie in NL.
	Mededeling over de langetermijnvisie voor plattelandsgebieden	De leefbaarheid op het platteland is in Nederland een aandachtspunt. Interacties tussen stedelijke en plattelandsgebieden (peri-urban). Naar verwachting ook onderwerpen zoals breedband/5G.		COM(2021)345 final Publicatie: 30-06-2021	Monitoren en signaleren.

ANALYSE ECWP 2023

Op 18 oktober 2022 presenteerde de Europese Commissie haar werkprogramma (ECWP) voor 2023. De basis voor dit werkplan is het ECWP 2023, evenals de provinciale coalitieprogramma's. Het bevat een selectie van de doorlopende en nieuwe commissievoorstellen uit het ECWP die in 2023 centraal staan.

De HNP-analyse van het ECWP 2023 staat in een aparte bijlage. In de analyse wordt, voor zover reeds bekend, de impact voor provincies en de te ondernemen acties beschreven van de diverse Commissie-voorstellen, in relatie tot de HNP-dossiers. Hierbij wordt het volgende onderscheid gemaakt:

- Nieuwe voorstellen: Europese wetgevingsvoorstellen, richtinggevende strategieën & mededelingen voor de EU-beleidskoers.
- Doorlopende voorstellen: Dossiers die in de onderhandelingsfase zitten en waarover nog geen definitief besluit is genomen.

Op de geselecteerde wetgevende voorstellen en belangrijke Europese beleidsvisies is of wordt toegewerkt naar een gezamenlijke HNP/IPO-positie, die richtinggevend is voor vervolgacties. Deze vervolgacties bestaan doorgaans uit het monitoren, signaleren en actief opvolgen van een bepaald initiatief.

Omdat Europa met steeds meer thema-overstijgende uitdagingen werkt en dit ook doorklinkt in de werkwijze van het HNP, wordt in 2023 de opbouw en aanpak van de HNP-dossiers verder geüniformeerd. Naast het werkplan wordt het HNP-bestuur regelmatig voorzien van een stand van zaken door middel van actuele lobbyfiches.

REGIONALE ECONOMIE

Onderwerp	Initiatief Europese Commissie	Impact provincies	Raakvlak dossiers	Status voorstel	Actie
Nieuwe voorstellen					
Midden- en kleinbedrijf	Herziening van de richtlijn betalingsachterstand.	Mogelijk consequenties voor het (versneld) betalen van facturen aan provincies van het mkb.		Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q3, 2023	Signaleren.
Meerjarig Financieel Kader (MFK)	Herziening van de werking van het MFK.	Eventuele impact op Europese financieringsruimte en beschikbare middelen voor beleidsterreinen, inclusief de Europese fondsen.		Niet-wetgevend en/of wetgevend. Q2, 2023	Signaleren. Actief volgen in COTER (CvdR), indien nodig opvolgen met amendementen.
Eigen middelen	Tweede voorstel van nieuwe eigen middelen van de Europese Unie.	Nieuwe eigen middelen zijn ook bepalend voor de grootte van de Europese programma's en de financiering voor toekomstige fondsen. Raakvlak met Provinciaal standpunt circulaire economie ExTax..		Wetgevend. Q3, 2023	Signaleren. Actief volgen in COTER (CvdR), indien nodig (opnieuw) opvolgen met amendementen om
Economisch bestuur					
Economisch bestuur	Herziening van het economische bestuur	Europees Semester kan Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) raken.		COM(2022) 583 final. Publicatie: 09-11-2022	Signaleren.
Cohesiebeleid	8ste Cohesieverslag	Impact op EFRO en Europees Sociaal Fonds (ESF) in het aandeel voor Nederland na 2027.		COM(2022)34 final Publicatie: 04-02-2022	Standpuntbepaling met VNG; Actief opvolgen met amendementen of rapporteurschap in COTER (CvdR).
Europese investeringsfondsen	Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF)	Het HVF levert een impuls aan het regionaal economische beleid, innovatie en mkb, economische herstel na COVID-19, de digitale en groene transitie en arbeidsmarktbeleid in provincies. Belangrijk om bij de uitvoering en implementatie betrokken te zijn.		COM(2022)231 final 2022/0164 (COD) Publicatie: 18-05-2022	Opvolging rapporteurschap CvdR en eventuele acties in samenwerking met EP.

01 — Klimaat en Energie

De Europese klimaat- en energieagenda staat in 2023 in het teken van het versnellen van de energietransitie en de verdere integratie van de interne energiemarkt. Naast nog doorlopende voorstellen uit 2022, worden in 2023 twee nieuwe initiatieven gepresenteerd. Zo zal de Commissie haar plannen voor een Europese Waterstofbank ontplooiën voor de doorontwikkeling van waterstof valleys. Daarnaast gaat de Commissie Europese regelgeving inzake de interne elektriciteitsmarkt herzien, om netcongestie tegen te gaan.

De bestuurlijke HNP-dossierhouders en de HNP-werkgroep Klimaat & Energie zetten in 2023 in op integraliteit en grensoverschrijdende samenwerking. De werkgroep gaat onderzoeken wat de mogelijkheden zijn tot gezamenlijke acties met de Duitse en Belgische grensregio's inzake de herziening van de interne **elektriciteitsmarktregels**. Daarnaast zijn we voornemens om een informatiesessie te organiseren voor de provinciale achterban en relevante stakeholders over de Waterstofbank. Verder zetten we in op de implementatie van het "Renewables go-to areas"-voorstel van de Commissie (REPowerEU) en de implicaties hiervan op de ruimtelijke ordening en natuurwetgeving.

02 — Digitalisering

In het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2023 staan een aantal nieuwe wetgevingsvoorstellen aangekondigd in het kader van de digitale transformatie van de EU die impact hebben op onze provinciale organisatie, onze maatschappelijke opgaven en de regionale economie. Daarbij valt op dat de Europese Commissie steeds meer naar de toepassing kijkt van digitalisering op verschillende maatschappelijke opgaven.

Dit betreft onder andere de voorstellen inzake een Europese gegevensruimte voor mobiliteitsgegevens en het wetsvoorstel voor **kritieke grondstoffen** in de EU. Ook cybersecurity en het mogelijk maken van grensoverschrijdende digitale connectiviteit (5G) blijft een belangrijke focus van de Commissie. Daarnaast lopen de onderhandelingen in Brussel nog door voor de randvoorwaardelijke aspecten van digitalisering, namelijk de Data Act, de Kunstmatige Intelligentie (AI) Act en AI-aansprakelijkheidswet.

DUURZAME EN GEZONDE LEEFOMGEVING

Onderwerp	Initiatief Europese Commissie	Impact provincies	Raakvlak dossiers	Status voorstel	Actie
Nieuwe voorstellen					
Bodem	Initiatief inzake het beschermen en duurzaam managen en herstellen van Europese bodems	Eventuele rol provincies door samenhang met KRW en uitvoeringstaken van de bodem-gezondheidswet. Werkt rechtstreeks door via GLB/NSP voorwaarden GLMC (goede landbouw- en milieuecondities).	Agrofood	Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q2, 2023	Signaleren, actief volgen in commissies ENVE (CvdR) en ENVI (EP), indien gewenst opvolgen met advisering MEPs bij adviesrapporten, amendementen, stemadviezen. Impact assessment maken i.s.m. IPO werkgroep BOOG (waar mogelijk gezamenlijk optrekken met VNG, UvW en I&W). Inbreng leveren op BNC. Via I&W betrokken worden in IbdT voor de voorbereidingen op de Raads werkgroepen.
REACH	Herziening lijst giftige stoffen van de Chemicaliën Strategie	Maatregelen die mens en milieu beschermen tegen gevaarlijke chemische stoffen en aanzetten tot innovatie om veilige en duurzame alternatieven te ontwikkelen. Regels voor de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen voor chemische stoffen wordt herzien. Provincies (omgevingsdiensten) monitoren en verlenen vergunningen.	Circulaire Economie, DGLO	Wetgevend. Q1, 2023	Monitoren en signaleren (aan de IPO-adviesgroepen circulaire economie en afvalstoffen en de IPO- adviesgroep waterbeleid (stoffen in water)).
Doorlopende voorstellen					
Water	Voorstel inzake geïntegreerd waterbeheer	De provincies pleiten voor aandacht voor de toegestane hoeveelheid bestrijdingsmiddelen op landbouwgrond. De huidige toegestane hoeveelheid leidt tot risico voor het behalen van de KRW doelstellingen in grondwaterlichamen. Hetzelfde geldt ook voor nutriënten.	Klimaat en Energie, Agrofood, Mobiliteit	COM(2022)540 final 2022/0344 (COD) Publicatie: 26-10-2022	Inbreng leveren in BNC. Actualiseren IPO position paper KRW, indien gewenst nadere vervolgacties bepalen richting PV, EP, CvdR, EC etc.
	Herziening richtlijn stedelijk afvalwater	Vooraf gemeentelijke bevoegdheid. Provincies kunnen ontheffing verlenen aan de zorgplicht van gemeenten. Provincies kunnen aanvullende eisen stellen. Provincies zijn verantwoordelijk wanneer het lozingen betreft op een diepte groter dan 10 meter.	Circulaire Economie	COM(2022)541 final 2022/0345 (COD) Publicatie: 26-10-2022	Monitoren en signaleren (via het IPO) aan de IPO-adviesgroep waterbeleid.
Lucht	Richtlijnen inzake luchtkwaliteit	De provincies pleiten voor het toewerken naar de advieswaarden van de WHO voor luchtkwaliteit in 2030 voor fijnstof en stikstofdioxide.	Mobiliteit	COM(2022)542 final 2022/0347 (COD) Publicatie: 26-10-2022	Monitoren en signaleren. Actualiseren IPO/VNG position paper luchtkwaliteit. Inbreng leveren in BNC en richting EP, PV, CvdR, EC etc. Bij voorkeur i.s.m. andere Europese regio's in bijv. het AIR netwerk. Participeren in interbestuurlijk dossierteam I&W ter voorbereiding op de Raads werkgroepen.
	Industriële-emissies richtlijn	Provincies pleiten voor Europees bronbeleid ter verbetering van de luchtkwaliteit. Vergunningsprocedures (provincies en omgevings-diensten)	Klimaat en Energie	COM(2022)156 final 2022/0104 (COD) Publicatie: 05-04-2022	Signaleren aan de IPO-adviesgroep luchtkwaliteit. Actief volgen in EP (ENVI, AGRI, ITRE), indien gewenst opvolgen met advisering MEPs bij adviesrapporten, amendementen, stemadviezen. Doorlopend, follow-up van activiteiten in 2022.
	Ontwikkeling van post-euro 6/VI emissienormen voor auto's, bussen en vrachtwagens	Nederland heeft hoge ambities als koploper in duurzame en schone mobiliteit en stimuleert internationaal de versnelde invoering van emissievrije voertuigen en zet in op Europees bronbeleid, ter verbetering van de luchtkwaliteit.	Klimaat en Energie, Mobiliteit	COM(2022) 586 final. 2022/0365 (COD) Publicatie: 09-11-2022	Signaleren aan de IPO werkgroep luchtkwaliteit. Desgewenst actief opvolgen in het EP en het CvdR. Bij voorkeur i.s.m. andere Europese regio's in bijv. het AIR netwerk.

03 — Regionale Economie

De bestuurlijke HNP-dossierhouders en de HNP-werkgroep Regionale Economie volgen in 2023 de implementatie van Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) en het Nederlands Herstel- en Veerkrachtplan (HVP). De reflectie op de ESIF en het HVP blijft een aandachtspunt voor een **nieuw cohesiebeleid vanaf 2027**, waarvan de toekomst onzeker lijkt door de Oekraïne-oorlog en de energie- en klimaatcrisis. Dit roept meerdere vragen op waarover we moeten nadenken. Moeten fondsen toenemend worden ingezet voor crisesmitigatie of voor regionale, langetermijninvesteringen? Het resultaatgerichte uitvoeringsmodel van de HVP's wordt gezien als blauwdruk voor andere EU fondsen; hoe gaan we om met deze nationaliseringstrend? Hoe creëren we synergie tussen de nationaal en regionaal uitgevoerde fondsen?

Andere aandachtspunten voor 2023 zijn de herziening van het Meerjarig Financieel Kader (MFK), de herziening van de Richtlijn betalingsachterstand voor het mkb en het nieuwe voorstel inzake eigen middelen. 2023 is het Europees Jaar van de Vaardigheden. We kijken of we met relevante stakeholders een bijeenkomst kunnen organiseren over dit thema in relatie tot de regionale arbeidsmarkt.

04 — Agrofood

In 2022 heeft de Europese Commissie (informeel) akkoord gegeven op het Nederlands nationaal strategisch plan (NSP) in het kader van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Het NSP, inclusief de nieuwe vergroeningsmaatregelen in de vorm van eco-regelingen, gaat in 2023 van start. In 2023 presenteert de Commissie enkele belangrijke voorstellen. Ten eerste komt er een breed kader voor **duurzame voedselsystemen** in de EU. Ten tweede komt er wetgeving voor nieuwe genomische technieken. Dit is met name relevant voor provincies met tuinbouwclusters en/of een zaadveredelingssector. Bovendien lopen de volgende voorstellen uit 2022 ook in 2023 nog door: wet natuurherstel; herziening regels voor duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen; communicatie over gebruik van (kunst) meststoffen; certificering in de koolstoflandbouw.

De bestuurlijke HNP-dossierhouders en de HNP-werkgroep Agrofood zetten zich, in samenwerking met het IPO, in om de provinciale standpunten in te brengen bij de Europese instellingen.

CIRCULAIRE ECONOMIE

Onderwerp	Initiatief Europese Commissie	Impact provincies	Raakvlak dossiers	Status voorstel	Actie
Nieuwe voorstellen					
Afvalvermindering	Herziening van voedselverspilling en textielaspecten van de EU-kaderrichtlijn afval	De end of waste-criteria zijn bepalend voor het opstarten van nieuwe regionale verdienmodellen, waarbij afval een nieuwe hulpbron wordt. Draagt bij aan het 2050 doel voor een circulaire economie.	Agrofood, Regionale Economie	Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q2, 2023	Signaleren en monitoren
Kritieke grondstoffen	Europese wet inzake kritieke grondstoffen	Het tekort aan kritieke grondstoffen raakt de industrie en provincies. Onafhankelijkheid van derden houdt in dat er gemijnd moet worden in Europa, maar waar? Op de PV wordt gekeken wat er in NL mogelijk is.	Digitalisering (link met EU Chips Act)	Wetgevend en niet-wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q1, 2023	Monitoren. Impactanalyse maken om te kijken wat dit voor de provincies gaat betekenen.
Doorlopende voorstellen					
Afvalvermindering	Voorstel inzake de overbrenging van afvalstoffen	De end of waste-criteria zijn bepalend voor het opstarten van nieuwe regionale verdienmodellen, waarbij afval een nieuwe hulpbron wordt; ook relevant bij grensoverschrijdend vervoer van afval.	Klimaat en Energie, DGLO	COM(2021)709 final 2021/0367 (COD) Publicatie: 17-11-2021	Signaleren en monitoren. Eventueel opvolgen met amendementen CvdR.
Circulaire Economie Pakket II	Beleidskader voor biobased, biologisch afbreekbare en composteerbare kunststoffen <ul style="list-style-type: none"> • Restrictie op microplastics (niet wetgevend) • Maatregelen om impact van microplastics op milieu te reduceren (wetgevend) 	De provincies lopen tegen hindernissen aan, zoals onduidelijke definities. Daarnaast maakt standaardisering van labels het makkelijker voor ondernemers een bijdrage te leveren aan de circulaire economie. Komt regionale economie ten goede. Microplastics zijn toegevoegd aan de lijst van verontreinigende stoffen voor grond- en oppervlaktewater. Grondwaterkwaliteit valt onder de verantwoordelijkheid van provincies en deze aanscherping heeft invloed op het halen van de KRW-doelstellingen van 2027.	Agrofood, Regionale Economie	Wetgevend. Publicatie: 30-11-2022.	Signaleren en monitoren. Opvolging van IPO/HNP <i>position paper</i> . Outreach richting Europese instellingen.
	Herziening van de richtlijn Verpakking en verpakingsafval om de essentiële vereisten voor verpakkingen te versterken en maatregelen en doelstellingen voor preventie van verpakingsafval op EU-niveau vast te stellen	De provincies hebben zich gecommitteerd om in 2050 volledig circulair te zijn. Voorstel is een belangrijke stimulans, aangezien de preventie van afval de milieuvriendelijkste "verwerkingswijze" is in een volledig circulaire economie.		Wetgevend. Publicatie: 30-11-2022.	Signaleren en monitoren. Opvolging van IPO/HNP <i>position paper</i> . Outreach richting Europese instellingen.

05 — Duurzame en Gezonde Leefomgeving

De Europese Commissie werkt in 2023 verder om de vervuiling tegen 2050 terug te brengen naar een niveau waarop er geen sprake meer is van schade aan mens, dier en natuur. In 2023 loopt de behandeling van de **Richtlijnen water- en luchtkwaliteit** uit 2022 door. De Commissie zal in 2023 met een nieuw voorstel komen inzake **duurzaam bodembeheer** en herstel. Daarnaast wordt de registratielijst met chemische stoffen (REACH verordening) herzien. Al deze voorstellen hebben grote impact op de provincies waarbij we streven naar een optimale samenwerking en aanpak tussen het HNP, het IPO en de provinciehuizen.

De bestuurlijke HNP-dossierhouder en de HNP-werkgroep DGLO willen in 2023 inzetten op verdergaande interbestuurlijke samenwerking rondom de milieuvonderwerpen bodem, lucht en water. Voor de water- en luchtvoorstellen uit het Nulvervuilingspakket van de Commissie willen we de besluitvorming in het EP en de Raad door middel van IPO/HNP-position papers beïnvloeden. Speciale aandacht gaat uit naar het onder de aandacht brengen van de resultaten van het "impact assessmenttraject bodem" in samenwerking met het Rijk en medeoverheden.

06 — Circulaire Economie

Met de komst van de Europese Green Deal en het bijbehorende Circulaire Economie Actieplan krijgt de circulaire economie een belangrijke rol in het behalen van de Europese klimaatdoelen. De circulaire ambities beogen productieketens de komende jaren te sluiten. Naast de doorlopende voorstellen uit 2022 worden in 2023 twee nieuwe voorstellen aangekondigd inzake textiel en kritieke grondstoffen. Het verbeteren van de end-of-waste criteria van de textielketen zal bepalend zijn voor het opstarten van nieuwe regionale verdienmodellen, waarbij afval geen afval is, maar een grondstof. De Europese wet inzake **kritieke grondstoffen** beoogt een EU-markt voor eigen kritieke grondstoffen te ontwikkelen en de afhankelijkheid van derde landen te verminderen.

De bestuurlijke HNP-dossierhouder en de HNP-werkgroep Circulaire Economie zetten in 2023 in op de lopende Circulaire Economie I&II pakketten, het Plastics Package. Daarnaast geven we prioriteit aan de Europese Wet inzake kritieke grondstoffen door de impact op de provincies te identificeren. Verder houden we ons bezig met de promotie van het HNP-Position Paper Plastics.

MOBILITEIT

Onderwerp	Initiatief Europese Commissie	Impact provincies	Raakvlak dossiers	Status voorstel	Actie
Nieuwe voorstellen					
Vergroening vrachtpakket	Voorstel inzake internationaal goederen- en personenvervoer – aandeel treinverkeer vergroten.	Eventueel provincies met pilots voor grensoverschrijdend spoorvervoer.		Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q2, 2023	Monitoren en signaleren.
	Herziening van de richtlijn gecombineerd vervoer	Ondersteunt de verschuiving van vrachtvervoer over de weg naar andere modaliteiten met een lagere emissie, zoals de binnenvaart, het zeevervoer en het spoor. Het voorstel kijkt welke vervoersactiviteiten moeten worden ondersteund en welke steunmaatregelen in dit verband het meest effectief zijn. Provincies werken mee aan de modal shift.		Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q2, 2023	Monitoren en signaleren.
Mobiliteitspakket	Gemeenschappelijke, Europese dataruimtes voor mobiliteit	Dit voorstel heeft mogelijk impact op de manier waarop Mobility as a Service (MaaS) concepten worden toegepast en uitgerold door en in de provincies. Ook mogelijke raakvlakken met ITS, RIS, ERTMS en vormen van slim (digitaal) verkeersbeheer.	Digitalisering	Niet-wetgevend. Q2, 2023	Monitoren en signaleren.
REFIT: Binnenwateren	Herziening van de Europese regelgeving inzake geharmoniseerde rivier informatiediensten en interoperabiliteit van digitale informatiediensten voor de binnenvaart.	Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het goed functioneren van het hoofdvaarwegennet. De provincies zijn verantwoordelijk voor het vaarwegbeheer op de regionale wateren.		Wetgevend, inclusief <i>impact assessment</i> . Q3, 2023	Monitoren (misschien signaleren).
Doorlopende voorstellen					
TEN-T	Herziening van de verordening betreffende het trans-Europese vervoersnetwerk.	TEN-T scheidt een kader met ontwikkel- en inspanningsverplichtingen voor het Rijk en indirect de provincies, en het creëert technische specificaties voor verschillende soorten infrastructuur en knooppunten.		COM(2021)812 final 2021/0420 (COD) Publicatie: 14-12-2021	Nauwgezet monitoren.
Digitalisering transport	Voorstel inzake het kader voor de invoering van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen.	Digitale oplossingen kunnen provincies helpen om mobiliteit te verduurzamen en de modal shift mogelijk te maken.		COM(2021)813 final 2021/0419 (COD) Publicatie: 14-12-2021	Besluitvorming monitoren.
Duurzame mobiliteit	Voorstel inzake de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen en tot intrekking van Richtlijn 2014/94/EU.	De verordening heeft consequenties voor de uitrol van nieuwe en aanpassing van bestaande infrastructuur voor alternatieve brandstoffen langs het TEN-T netwerk en in stedelijke knooppunten. Relevant voor provincies m.b.t. ruimtelijke ordening en planning.	Klimaat en Energie, DGLO	COM(2021)559 final 2021/0223 (COD) Publicatie: 14-07-2021	Voortbouwend op de acties en inzet richting CvdR en EP. Verder monitoren en nadere acties bepalen.

07 — Mobiliteit

De Europese Commissie komt in 2023 met een heel aantal transport initiatieven. Vergroening en digitalisering van de transportsector staat ook in dit Commissie werkprogramma centraal.

De bestuurlijke HNP-dossierhouder en de HNP-werkgroep Mobiliteit monitoren en signaleren in 2023 op de herziening van de Richtlijn gecombineerd vervoer en vergroening van vracht- en personenvervoer over spoor. Daarnaast wordt ook bestaande regelgeving geëvalueerd, wat kan resulteren in een nieuw (wetgevend) initiatief. Verder wordt er een cross-over met de HNP-werkgroep Digitalisering gemaakt op de Gemeenschappelijke Europese dataruimtes voor mobiliteit. Dit voorstel heeft als doel digitalisering in de mobiliteitssector te stimuleren.

Voorts zet de HNP-werkgroep Mobiliteit de actieve lobby door op de reeds gepubliceerde initiatieven uit 2022, zoals het **Trans-Europees Transportnetwerk (TEN-T)**, de Richtlijn inzake een infrastructuur voor alternatieve brandstoffen (AFIR) en de Intelligente Transportsystemen (ITS).

EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S

Het Europees Comité van de Regio's is een adviesorgaan van de Europese Unie en telt momenteel 329 leden.

De Nederlandse delegatie in het Europees Comité van de Regio's bestaat uit 12 vaste leden en 12 plaatsvervangende leden. De voorzitter van de Nederlandse delegatie sinds februari 2022 is Michiel Rijsberman, gedeputeerde van de provincie Flevoland, namens het IPO. De vicevoorzitter is Ellen Nauta, burgemeester van de gemeente Hof van Twente, namens de VNG. Op de volgende pagina staat een overzicht van de delegatieleden.

De delegatie wordt ondersteund door twee ambtelijke delegatie-coördinatoren vanuit het IPO en de VNG.

De Nederlandse delegatie in het Europees Comité van de Regio's werkt op basis van een eigen jaarplan en werkkalender met de gezamenlijke dossiers. Voor de huidige mandaatperiode 2020-2025 is dit vastgesteld. De Nederlandse delegatie heeft de laatste jaren meerdere rapporteurs geleverd voor het opstellen van inhoudelijke adviezen van het Europees Comité van de Regio's, die aansluiten bij de prioriteiten van het HNP. Deze werkwijze wordt in 2023 gecontinueerd.

NEDERLANDSE DELEGATIE

De Nederlandse delegatie bestaat uit 12 vaste leden: 6 afkomstig uit de provincies en 6 afkomstig uit de gemeenten. Er zijn daarnaast 12 plaatsvervangende leden.

BESTUURDER	PROVINCIE	LIDMAATSCHAP	COMMISSIE
Michiel Rijsberman	Provincie Flevoland	Vast lid	COTER
Eddy van Hijum	Provincie Overijssel	Vast lid	ECON
Ilse Zaal	Provincie Noord-Holland	Vast lid	NAT
Johan Hamster	Provincie Groningen	Vast lid	NAT
Tjisse Stelpstra	Provincie Drenthe	Vast lid	ENVE
Martijn van Gruijthuijsen	Provincie Noord-Brabant	Vast lid	ECON
Anita Pijpelink	Provincie Zeeland	Plaatsvervangend lid	ENVE
Jeanette Baljeu	Provincie Zuid-Holland	Plaatsvervangend lid	ECON
John Berends	Provincie Gelderland	Plaatsvervangend lid	CIVEX
Klaas Fokkinga	Provincie Fryslân	Plaatsvervangend lid	COTER
Maarten van Gaans-Gijbels	Provincie Limburg	Plaatsvervangend lid	SEDEC
Robert Strijk	Provincie Utrecht	Plaatsvervangend lid	SEDEC

BESTUURDER	GEMEENTE	LIDMAATSCHAP	COMMISSIE
Ellen Nauta-Van Moorsel	Gemeente Hof van Twente	Vast lid	NAT
Marieke Schouten	Gemeente Nieuwegein	Vast lid	ENVE
Marjon de Hoon-Veelenturf	Gemeente Baarle-Nassau	Vast lid	NAT
Rob Jonkman	Gemeente Opsterland	Vast lid	ECON
Ufuk Kâhya	Gemeente 's-Hertogenbosch	Vast lid	SEDEC
Wilma Delissen-Van Tongerlo	Gemeente Peel en Maas	Plaatsvervangend lid	CIVEX
Ahmed Aboutaleb	Gemeente Rotterdam	Plaatsvervangend lid	CIVEX
Guido Rink	Gemeente Emmen	Plaatsvervangend lid	ECON
Robert van Asten	Gemeente 's Gravenhage	Plaatsvervangend lid	COTER
Vacant	Vacant	Vacant	Vacant
Vacant	Vacant	Vacant	Vacant
Vacant	Vacant	Vacant	Vacant

TERUGBLIK 2022

Het HNP organiseerde gedurende het jaar diverse evenementen en bijeenkomsten. Hiermee onderhoudt het de contacten met zowel de achterban in de provincies als met het internationale netwerk van Europese instellingen, regio's, partners en koepelorganisaties in Brussel. Het HNP heeft in 2022 zijn platformfunctie invulling gegeven door middel van (online) EU-seminars en meetings. In 2022 zijn er drie succesvolle evenementen georganiseerd vanuit het HNP. Dit naast alle lobbyactiviteiten in de gezamenlijke dossiers waarvan gedurende het jaar verslag wordt gedaan aan het bestuur (lobbyfiches).

PRESENTATIE ATLAS OF EUROPEAN VALUES

Op 9 mei 2022 hebben onderzoekers van Tilburg University de nieuwste editie van de "Atlas of European Values: Change and Continuity in Turbulent Times" gepresenteerd op het HNP. Tijdens de bijeenkomst is eveneens de European Values in Education (EVALUE)-tool gelanceerd, een interactieve map met gegevens uit de Atlas.

NETWERKONTBIJT (EWRC)

Op 12 oktober 2022 hebben het HNP en de NL PV EU een netwerkontbijt gehouden. Regio's zijn de motor achter de grote transitie's en samenwerking tussen alle overheden is hierbij van essentieel belang. Er was grote belangstelling met een opkomst van 170 personen.

HNP & ITEM SIDE EVENT ON ENERGY (EWRC)

Op 12 oktober 2022 kwamen beleidsmakers, politici en wetenschappers op het HNP samen om de versnelling van de energietransitie, de bijdrage van regio's en de grensoverschrijdende samenwerking tussen Nederland, Vlaanderen, Nedersaksen en Noordrijn Westfalen te bespreken. Het was met een online opkomst van meer dan 250 personen een waar succes.

EVENEMENTEN 2023

Er zijn enkele HNP-evenementen voorzien voor het jaar 2023.

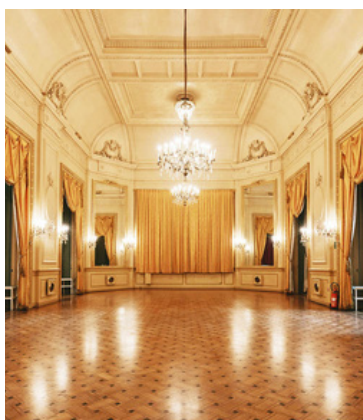
Verkiezingsdebat , februari 2023

In de week van 13 februari 2023 organiseren het HNP en Brusselse Nieuwe samen een verkiezingsdebat, voorafgaand aan de Provinciale Statenverkiezingen. In het buitenland wonende Nederlanders mogen voor het eerst meestemmen bij deze verkiezingen. Hoe dit werkt, vormt het eerste onderdeel van het debat. Het tweede onderdeel beslaat de meest actuele, politieke Europees-provinciale onderwerpen van het moment.

HNP-themabijeenkomsten, heel 2023

Gedurende 2023 is het HNP van plan bijeenkomsten te organiseren over thema's zoals Klimaat & Energie, Vaardigheden, Mobiliteit en Duurzame en Gezonde Leefomgeving. Tijdens de bijeenkomsten worden er toelichtingen en reacties gegeven op de thema's. Er worden debatten gehouden met vertegenwoordigers van de Europese Commissie, het Europees Parlement, de Raad van de EU, het Europees Comité van de Regio's en betrokken organisaties voor belangenbehartiging in Brussel.

EWRC, oktober 2023

In een evaluatie van de Europese Week van de Regio's en Steden (EWRC) 2022 zijn verbeterpunten naar voren gekomen. Het HNP wil de EWRC 2023 benutten door een groot evenement in Brussel te organiseren op woensdag 11 oktober 2023 voor bestuurders en statenleden uit alle twaalf provincies. Een evenement waar ruimte is voor kennismaking met de relevante EU-instellingen, profilering van de provincies en het opbouwen van een relevant netwerk.

COMMUNICATIE

In 2022 zijn er belangrijke stappen gezet met betrekking tot de interne en externe communicatie op en vanuit het HNP, in navolging op de uitgesproken wens van het HNP-bestuur om meer zichtbaarheid voor het HNP te creëren en de wens vanuit de collega's om efficiënter te kunnen samenwerken. Dit heeft onder meer geresulteerd in een toename van het aantal lezers van de nieuwsbrief de Europese Ster, grotere interactie op sociale media en het creëren van een nieuwe, integrale werkomgeving met een daarbij horende HNP Radar. Deze inzet wordt gecontinueerd. In 2023 staan er grote plannen op de planning voor de communicatie.

Zo is er in de HNP-bestuursvergadering van 12 oktober 2022 goedkeuring gegeven voor het werven van een tweede communicatiemedewerker. Deze Information Officer zal de interne communicatie op zich nemen en zich bezighouden met het onderhoud van de website en de digitale toegankelijkheid, het overzicht op de online HNP-werkomgeving en het voeden van de interne informatievoorziening.

Verder worden de eerste stappen gezet tot het ontwikkelen van een HNP-podcast, naar de wens van het HNP-bestuur. Vanaf half januari tot en met half februari 2023 worden er in samenwerking met nieuwswebsite Brusselse Nieuwe vier podcasts gemaakt over de thema's: milieu; klimaat en energie; grensoverschrijdende problematiek; en, strategische autonomie. In de podcast komen Nederlandse Europarlementariërs die affiniteit hebben met de provincie in kwestie, gedeputeerden en (kandidaat-)provinciale statenleden van verschillende partijen aan het woord om te praten over deze Europese zaken die de provincies raken. De input uit deze podcasts zal dienen om het voorziene verkiezingsdebat in februari 2023 te voeden van stellingen en onderwerpen.

BESTUUR

De bestuurlijke HNP-dossierhouder behartigt het gedefinieerde gezamenlijk belang en wordt daarin ondersteund door een HNP-ambtelijk dossierhouder en een HNP-werkgroep (dossiersteam). De bestuurlijke dossierhouder is lid of agenda lid en BAC EU-adviseur in de betreffende BAC. De bestuurlijke HNP-dossierhouder komt in actie wanneer het Brusselse beleidsproces om (re)actie vraagt.

BESTUURDER	PROVINCIE	DOSSIER	DOSSIERHOUDER	BAC (IPO)
Arthur van Dijk	IPO	Klimaat en Energie	Tjisse Stelpstra Anita Pijpelink	BAC Energie BAC ROWW, BAC VP
Ad Roest	Limburg			
Klaas Fokkinga	Fryslân	Digitalisering (wnd.)	Arthur van Dijk	N.v.t.
Eddy van Hijum	Overijssel	Regionale Economie	Eddy van Hijum Michiel Rijsberman	BAC RE BAC Mobiliteit
Ilse Zaal	Noord-Holland			
Suzanne Otters	Noord-Brabant	Agrofood	Ilse Zaal Johan Hamster	BAC VP BAC VP
Robert Strijk	Utrecht	DGLO	Tijs de Bree	BAC MTH
Anita Pijpelink	Zeeland	Circulaire Economie	Tjisse Stelpstra	BAC Energie
Tjisse Stelpstra	Drenthe	Mobiliteit	Michiel Rijsberman	BAC Mobiliteit
Johan Hamster	Groningen			
John Berends	Gelderland			
Jeannette Baljeu	Zuid-Holland			
Michiel Rijsberman	Flevoland			

Bestuurlijke HNP-dossierhouder

De bestuurlijke HNP-dossierhouders hebben portefeuilles en functies in relevante BAC's en/of IPO kopgroepen. Daarbij zijn ze (plaatsvervangend) lid van het Europees Comité van de Regio's en/of zijn ze rapporteur binnen deze commissies. Bij voorkeur wordt er in deze functies gekeken naar een mogelijke koppeling met de provinciale portefeuille.

Ze hebben beschikbaarheid in tijd om hun rol als dossierhouder of woordvoerder te vervullen en daar waar van toepassing agenda lid en BAC EU-adviseur te zijn om bestuurlijk de gezamenlijke provinciale belangen te behartigen bij de Europese instellingen en in Europese netwerken.

Tijs de Bree, gedeputeerde bij de provincie Overijssel, is de dossierhouder voor Duurzame en Gezonde Leefomgeving en lid van de BAC MTH. Door deze BAC is hij benoemd als dossierhouder op dit onderwerp. Hij is geen lid van het HNP-bestuur.

FINANCIERING

BATEN (€)

Bijdragen provincies en IPO	885.768,00
Bijdragen geassocieerde partners	72.460,00
Onttrekking aan de vervangingsreserve	58.386,00
	1.016.614,00

BIJDRAGE (€) PER STATUTAIR LID

Zuid-Holland	68.136,00
Noord-Holland	68.136,00
Utrecht	68.136,00
Flevoland	68.136,00
Groningen	68.136,00
Fryslân	68.136,00
Drenthe	68.136,00
Gelderland	68.136,00
Overijssel	68.136,00
Zeeland	68.136,00
Noord-Brabant	68.136,00
Limburg	68.136,00
IPO	68.136,00

LASTEN (€)

Huisvestingskosten	464.701,00
Personeelsgebonden kosten	281.472,00
Gezamenlijke activiteiten	61.457,00
ICT	72.238,00
Informatieverzameling / Info-abonnementen	21.563,00
Accountant	17.251,00
Afschrijvingskosten	58.386,00
Storting vervangingsreserve	35.546,00
Storting bestemde fondsen	4.000,00
	1.016.614,00

BIJDRAGE (€) PER GEASSOCIEERDE PARTNER

Food NL	9.057,00
NG4	18.114,00
ECRN	18.114,00
NBTC	18.114,00
UASNL	9.057,00

De verdeelsleutel van de kosten is - vanaf 2020 - gebaseerd op een gelijke verdeling van de kosten over de 13 statutaire leden. Separaat worden de bijdragen van de partners vastgesteld.

**DIT HNP-WERKPLAN 2023 IS VASTGESTELD DOOR
HET HNP-BESTUUR OP 1 DECEMBER 2022.**